

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Den gamle Kirkeklokke. (Skrevet til »Schillers Album«.)

Citation: Andersen, H. C.: "Den gamle Kirkeklokke. (Skrevet til »Schillers Album«.)", i Andersen, H. C.: *H.C. Andersens Eventyr bd. V kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal*, C. A. Reitzel, 1990, s. 22. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hcaeventyr05val-shoot-workid59777.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: H.C. Andersens Eventyr bd. V kritisk udg. efter de originale eventyrhæfter med varianter ved Erik Dal

Ophavsret: Udgiver har den fulde ophavsret.

Dog kan værket gengives i det omfang som det følger af ophavsretsretlige undtagelser om citat, kopiering til privat brug mv. Desuden kan der ske kopiering til undervisningsbrug mv. i det omfang som det følger af aftaler indgået med Copydan og tilsvarende institutioner.

Nogle af værkerne i Arkiv for Dansk Litteratur er dog helt fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit.

Du kan finde hvilke værker fra Arkiv for Dansk Litteratur som er frie i [denne liste](#). Har du spørgsmål til benyttelsen af et værk, kan du kontakte udgiver: [Det Danske Sprog- og Litteraturselskab](#)

Den gamle Kirkeklokke. (Skrevet til »Schillers Album«.)

I det tydske Land *Württemberg*, hvor Akasietræerne saa deiligt blomstre ved Landeveien og Æble- og Pæretræerne bugne i Høst ved den modne Velsignelse, ligger en lille By, *Marbach*; den hører til de ganske ringe Stæder, men smukt ligger den ved *Neckarfloden*, der skynder sig forbi Byer, gamle Ridderborge og grønne Viinbjerger, for at blande sine Vande med den stolte Rhinstrøm.

Det var seent paa Aaret, Viinløvet hang med røde Blade, Regnbyger faldt, og den kolde Blæst tog til; det var ikke den fornøieligste Tid for de Fattige; det blev mørke Dage, og mørkere endnu var der inde i de gamle, smaa Huse. Et af disse laae med Gavlen ud mod Gaden, med lave Vinduer, fattigt og ringe at see til, og det var da ogsaa Familien, som boede der, men brav og flittig; dertil med Guds frygt i Hjertets Skatkammer. Eet Barn til vilde *Vorherre* snart forunde dem; det var Timen, Moderen laae i Smerte og Nød, da lød ind til hende fra Kirketaarne! Klokkeklang, saa dyb, saa festlig, det var en Høitidsstund, og Klokkens Lyd fyldte den Bedende med Andagt og Tro; Tankerne løftede sig saa inderligt mod Gud, og i samme Stund fødte hun sin lille Søn og følte sig saa uendelig glad. Klokken i Taarnet syntes at ringe hendes Glæde ud over By og Land. To klare Barneøine saae paa hende, og den Lilles Haar skinnede, som om det var forgyldt; Barnet blev modtaget

----- 23

i Verden med Klokkeklang paa den mørke Novemberdag; Moder og Fader kyssede det, og i deres Bibel skrev de ind, at »den tiende November 1759 gav Gud os en Søn,« og siden blev tilføiet, at han i Daaben fik Navnene »*Johan Christoph Friedrich*«.

Hvad blev der af den lille Fyr, den fattige Dreng fra det ringe *Marbach*? Ja, det vidste Ingen dengang, selv ikke den gamle Kirkeklokke, ihvor høit den hang og havde runget og sjunget først for ham, der siden skulde synge den deiligste Sang om »*Klokken*«.

Og den Lille voxede og Verden voxede for ham; vel flyttede Forældrene til en anden By, men kjære Venner bleve i det lille *Marbach*, og derfor kom ogsaa Moder og Søn der i Besøg en Dag; Drengen var endnu kun sex Aar, men han kjendte allerede endeel til Bibelen og de fromme Psalmer, han havde alt mangan Aften fra sin lille Rørstol hørt Fader læse *Gellerts* Fabler og Sangen om *Messias*; hede Taarer havde han og den toaars ældre Søster grædt ved Læsningen om *ham*, der led Korsets Død til Frelse for os Alle.

Ved det første Besøg i *Marbach* havde Byen ikke stort forandret sig, det var jo heller ikke saa meget længe siden, de droge bort; Husene stode som før med spidse Gavle, heldende Mure og lave Vinduer; paa Kirkegaarden vare komne nye Grave til, og der, lige op til Muren, stod nu nede i Græsset den gamle Klokke, den var falden ned fra sin Høide, havde faaet en Sprække og kunde ikke ringe meer, en ny var ogsaa kommen i dens Sted.

Moder og Søn vare traadte ind paa Kirkegaarden, de stode foran den gamle Klokke, og Moderen fortalte sin lille Dreng, hvorledes den Klokke i flere hundrede Aar havde gjort Gavn, ringet til BARNEDAAB, til Bryllupsglæde og Begravelse; den havde mælet om Festglæde og Ildens Rædsler; ja Klokken sang ud et heelt Menneskeliv. Og aldrig glemte Barnet hvad Moderen fortalte, det klang i hans Bryst, til han som Mand maatte synge det ud. Og Moderen fortalte ham, hvorledes denne gamle Kirkeklokke havde ringet Trøst og Glæde til hende i Angestens Time, runget og sjunget, da hendes lille Dreng blev givet hende. Og Barnet saae næsten med Andagt paa den store, gamle Klokke, han bøiede sig ned og kyssede den, ihvor gammel, sprukken og henkastet den end her stod imellem Græs og Nelder.

*
- 24

I Minde blev den hos den lille Dreng, der i Fattigdom skød op; lang og mager, rødlig af Haar, fregnet i Ansigtet, ja det var han, men to klare Øine, som det dybe Vand, havde han i Eie. Hvorledes gik det ham? Det gik ham godt, misundelsesværdigt! godt! han var i høieste Naade taget op i den militaire Skole i Afdelingen, hvor de finere Folks Børn vare, og det var en Hæder, en Lykke; han gik med Støvletter, stivt Halsbind og puddret Paryk. Lærdommen fik han, og den kom under »Marsch!« »Holdt!« »Front!« Det kunde der nok komme Noget ud af.

Den gamle Kirkeklokke, gjemt og glemt, vilde vel engang komme i Smelteovnen, hvad kom der saa ud af den? Ja det var det umuligt at sige, og det var heller ikke muligt at sige, hvad der vilde komme af den Klokke inde i det unge Bryst, der var en Malm derinde, den rungede, den maatte klinge ud i den vide Verden, og jo snevrere der blev bag Skolens Muur og jo mere døvende der lød »Marsch! Holdt! Front!«, des stærkere klang

det i Ungersvendens Bryst, og han sang det for Kammeraternes Kreds, og Klängen lød ud over Landets Grændser; men derfor havde han ikke faaet Skolegang, Klæder og Føde; Nummeret havde han til den Nagle, han skulde være i det store Uhrværk, vi Alle skulle høre til i den haandgribelige Nytte. - Hvorlidet forstaae vi os selv, hvorledes skulde da de Andre, selv de Bedste, altid forstaae os! Men det er ved Trykket just at Ædelstenen skabes. Trykket var her, mon i Tidens Løb Verden skulde kjende Ædelstenen?

Der var stor Festlighed i Landsherrens Hovedstad. Tusinde Lamper lyste, Raketterne straaede; den Glands mindes endnu ved ham, der da i Taarer og Smerte uændset søgte at naae fremmed Grund; han maatte fra Fædreland, Moder, alle sine Kjære, eller forgaae i Almindelighedens Strøm.

Den gamle Klokke havde det godt, den stod i Læ ved *Marbachs* Kirkemuur, gjemt, glemt! Vinden foer hen over den og kunde have fortalt om ham, ved hvis Fødsel Klokken ringede, fortalt, hvor koldt den havde blæst hen over ham, nys han udmattet af Træthed sank ned i Nabolandets Skov, hvor hele hans Rigdom og Fremtids Haab kun vare skrevne Blade om »*Fiesko*«; Vinden kunde have fortalt om de eneste Beskyttere, Kunstnere jo Allesammen, der snege sig bort fra Læsningen deraf og legede ved Keglespillet. Vinden kunde melde om den

*
- 25

blege Flygtning, der levede Uger, Maaneder i det fattige Krohuus, hvor Verten støiede og drak, hvor der var raa Lystighed, medens han gang om Idealet. Tunge Dage, mørke Dage! selv maa Hjertet lide og prøve hvad det skal synge ud.

Mørke Dage, kolde Nætter gik over den gamle Klokke; den fornam det ikke, men Klokken i Menneskets Bryst fornemmer sin trange Tid. Hvor gik det den unge Mand? Hvor gik det den gamle Klokke? Ja Klokken kom langveis bort, længere end den fra sin Helhed i Taarnet havde kunnet høres; den unge Mand, ja Klokken i hans Bryst lød længere bort end hans Fod skulde vandre og hans Øine see, den ringede og ringer endnu ud over Verdenshavet, Jorden rundt. Hør nu først om Klokken! Den kom fra *Marbach*, solgt blev den som gammelt Kobber og skulde i Smelteovnen inde i det bayerske Land. Hvorledes kom den derhen og naar? Ja, det maa Klokken selv fortælle, om den kan, det er ikke af stor Vigtighed; men vist er det, den kom til Bayerns Kongestad; mange Aar vare gaaede siden den faldt fra Taarnet, nu skulde den smeltes, skulde med i Støbning af et stort Hæders-Monument, Skikkelsen af en Storhed for det tyske Folk og Land. Hør nu, hvorledes det traf, underligt og deiligt gaaer det dog til i denne Verden I Oppe i *Danmark*, paa en af de grønne Øer, hvor Bøgen groer og hvor der er de mange Kæmpegrave, var der en ganske fattig Dreng, der havde gaaet i Træskoe, baaret Mad i et gammelt Klæde til sin Fader, der gik og snittede paa Holmen; det fattige Barn var blevet sit Lands Stolthed, han huggede i Marmor Herligheder, saa at Verden undrede sig derover, og ham var det just, der fik det Hædershverv at forme i Leret en Storheds, Skjønheds Skikkelse, der kunde støbes i Malm, Billedet af ham, hvis Navn Faderen havde nedskrevet i sin Bibel: *Johan Christoph Friedrich*.

Og Malmet flød glødende ind i Formen, den gamle Kirkeklokke - ja, Ingen tænkte paa dens Hjemstavn og hendøde Klinge, Klokken flød med i Formen og dannede Hoved og Bryst paa Statuen, som den nu afsløret staaer i *Stuttgart* foran det gamle Slot, paa Pladsen hvor han, den forestiller, gik lyslevende, i Kamp og Stræben, trykket af Verden udenom, han, Drengen fra *Marbach*, Eleven fra Carls-Skolen, Flygtningen, Tydsklands store, udødelige Digter, der sang om Schweiz's Befrier og Frankrigs gudbegeistrede Jomfru.

Det var en deilig Solskinsdag, Faner vaiede fra Taarn og

*
- 26

Tage i det kongelige *Stuttgart*, Kirkeklokkerne ringede til Fest og Glæde, kun een Klokke tang, den lyste i det klare Solskin, lyste fra Ansigt og Bryst i Hædersskikkelsen; det var netop hundrede Aar fra den Dag, Klokken i *Marbachs* Taarn ringede Glæde og Trøst til den lidende Moder, der fødte sit Barn, fattig i det fattige Huus, engang den rige Mand, hvis Skatte Verden velsigner; han, det ædle Qvindehjertes Digter, det Stores og Herliges Sanger, *Johan Christoph Friedrich Schiller*.

*
-